

ת"פ 23273/01/17 - מדינת ישראל נגד יהודה נחום

בית משפט השלום באשקלון

07 מאי 2017

ת"פ 23273-01-17 מדינת ישראל נ' נחום

מספר פל"א 12888/2017

לפני כבוד השופט טל לחיאני שהם
המאשימה מדינת ישראל

נגד
הנאשם יהודה נחום

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד עמית חומרי

ב"כ הנאשם - עו"ד בוסקילה מיכאל

הנאשם - בעצמו

[פרוטוקול הושמט]

הכרעת דין

כללי

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו ביצוע 2 עבירות של הסגת גבול פלילית ועבירה אחת של היזק לרכוש במזיד.

2. כעולה מעובדות כתב האישום, הנאשם ביום 8/1/17 שבר באמצעות פטיש מספר שלבי תריס חלון בבית המתלונן, פתח את החלון נכנס פנימה, פסע אל חדר השינה בעודו אוחז בפטיש ותוך שהוא אומר "תחביא אותי, תחביא אותי המשטרה מחפשת אותי".

מיד ובסמוך, נכנס אף לבית המתלוננת דרך החלון ופנה לחדר השינה שבדירה.

עמוד 1

3. ב"כ הנאשם במענה טען כי הנאשם היה במצב נפשי אשר לא אפשר לו לזכור כל פרטי האירוע ועל כן כפר בשבירת התריס.

יחד עם זאת טען כי הנאשם זוכר שפתח את חלון דירת המתלונן ונכנס פנימה אף זכר כי ביקש שיחביא אותו מפני המשטרה. בכניסה לבית המתלוננת אף הודה.

עיקר טענת ההגנה של הנאשם התבססה על חוות דעת שהוכנה על ידי הפסיכיאטר המחוזי בה נקבע כי הנאשם היה במצב פסיכוטי בעת ביצוע העבירה על רקע שתיית כדורי קונצרטת ועל כן טען כי הנאשם זכאי מכוח ההגנה הקבוע בסעיף 34 ט לחוק העונשין התשל"ז - 1977, הגנת השכרות.

4. בשל כך, הסכים ב"כ הנאשם להגשת כל חומרי החקירה וביקש למקד טענתו בטענת המשפטית של הגנת השכרות.

המסגרת הנורמטיבית

5. סייג השכרות מוסדר בסעיף 34ט לחוק העונשין, הקובע כהאי לישנא:

"(א) לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה שעשה במצב של שכרות שנגרמה שלא בהתנהגותו הנשלטת או שלא מדעתו.

(ב) עשה אדם מעשה במצב של שכרות והוא גרם למצב זה בהתנהגותו הנשלטת ומדעת, רואים אותו כמי שעשה את המעשה במחשבה פלילית, אם העבירה היא של התנהגות, או באדישות אם העבירה מותנית גם בתוצאה.

(ג) גרם אדם למצב השכרות כדי לעבור בו את העבירה, רואים אותו כמי שעבר אותה במחשבה פלילית אם היא עבירה של התנהגות, או בכוונה אם היא מותנית גם בתוצאה.

(ד) בסעיף זה, 'מצב של שכרות' - מצב שבו נמצא אדם בהשפעת חומר אלכוהולי, סם מסוכן או גורם מסמם אחר, ועקב כך הוא היה חסר יכולת של ממש, בשעת המעשה, להבין את אשר עשה או את הפסול שבמעשהו, או להימנע מעשיית המעשה.

(ה) סעיפים קטנים (א), (ב) ו-(ג) חלים גם על מי שלא היה חסר יכולת כאמור בסעיף קטן (ד), אך עקב שכרות חלקית".

6. בפסק דין קאדריה, אשר עסק בהרחבה בהגנת השכרות נקבע כך:

"הגם שסייג השכרות נכלל בפרק ה סימן ב' לחוק העונשין שכותרתו "סייגים לפליליות המעשה", נהוג לומר כי מדובר בסייג המרחיב את אחריותו של מבצע העבירה. שהרי אם מתחילה ניתן היה לסבור, כי יש לפטור מאחריות פלילית אדם הנמצא במצב של שכרות, לא היה המחוקק, כעניין של מדיניות, נכון

להכיר בשכרות פרי התנהגות חופשית במקור כהגנה מפני אחריות פלילית. אי לכך קבע המחוקק - בסעיף 34ט(ב) לחוק - פיקציה, חזקה משפטית נורמטיבית שאינה ניתנת לסתירה, לפיה רואים אדם שביצע עבירה במצב של שכרות אליה נכנס מרצונו החופשי, כמי שהיה מודע ואדיש למעשה העבירה:

"אין השכרות סייג לאחריות פלילית אלא אם כן נגרמה לאדם שלא מרצונו או שלא מדעתו. אם נכנס למצב השכרות מרצון ומדעת, חזקה עליו כי היה מודע, עובר להשתכרות ובשעתה, לכל מה ששיכור עשוי לחולל, כאשר הוא מאבד כליל את הביקורת השכלית והרצונית על מעשיו, והיה אדיש לכל התפתחות שעלולה לצמוח עקב שכרותו. חזקה זו היא משפטית מוחלטת, כך שאין עוד מקום להוכחת מודעותו של העושה לגבי הנולד. יש לראותו כמי שעשה את המעשה בצורה החמורה של פזיזות - היא האדישות" (דברי ההסבר להצעת חוק העונשין (חלק מקדמי וחלק כללי), התשנ"ב-1992, הצעות חוק תשנ"ב (2098) 115, 135).."

ראה: רע"פ 6382/11, 5340/12 נאיף קאדריה ואח' נגד מדינת ישראל (פורסם בנבו 9/6/13)(להלן הלכת קאדריה).

7. כעולה מנוסח החוק, הגדרת "מצב של שכרות", על מנת לחסות תחת הגנת השכרות לא די בהצגת תשתית ראייתית שהנאשם היא נתון להשפעת חומר מסמם ו/או משכר, אלא יש לקבוע כי כתוצאה ממצב זה היה הנאשם חסר יכולת של ממש להבין את אשר הוא עושה, או את הפסול במעשיו או להימנע מעשיית המעשה.

8. זאת ועוד, בהתאם להלכת קאדריה, ככל שהנאשם נכנס למצב השכרות מדעת, הרי שרואים אותו כמי שפעל מתוך מודעות ולעניין התוצא מתוך אדישות.

נושאים להכרעה

9. ראשית על בית המשפט לקבוע האם בהתאם לראיות שהוצגו בפניו, הוכח כי הנאשם אכן היה במצב של שכרות אשר מנע ממנו להבין את הפסול במעשיו או להימנע מעשיית המעשה.

ודוק, העובדה כי עורך חוות הדעת (11/נ) לא נחקר בנגדית ולא הוצגה חוות דעת נוגדת אין בה כדי להביא באופן מידי לקבלת חוות הדעת וזיכוי הנאשם שכן עורך חוות הדעת ערך ניתוח לגרסת הנאשם וחומר הראיות שהוצג בפניו לצורך קביעת מצב עובדתי. דבר אשר לבית המשפט בוודאי יש סמכות לבחון ולשקול האם ניתוח זה עולה בקנה אחד עם הראיות שהוצגו בפניו.

10. שנית, ככל שבית המשפט יקבע כי הנאשם חוסה תחת הגנת השכרות, יש לבחון האם חל הסייג של סעיף 34ט(ב) לחוק העונשין.

דין והכרעה

11. ראשית, בהתאם לראיות שהוגשו בהסכמה על ידי ב"כ הצדדים, מבחינה עובדתית הוכחו יסודות העבירה שכן בהתאם לעדותו של המתלונן **(ת/3 עמוד 1 שורות 10-16)** הוכחו עובדות 1-2 לכתב האישום ובהתאם לעדותה של המתלוננת **(ת/5 עמוד 1 שורות 4-8)** הוכחו עובדות 3-4 לכתב האישום.

11. באשר לשאלת האחריות הפלילית -

בחוות הדעת הפסיכיאטרית **(נ/11)** מציין עורך חוות הדעת כי מדובר בנאשם המוכר למערכת בריאות הנפש מאשפוז בן יומיים בשנת 2013, אשר איננו מאובחן כסובל ממחלת נפש.

בבדיקתו בבית החולים כ- 6 שעות לאחר האירוע היה הנאשם בהכרה מלאה, התמצא באופן תקין, חשיבה ללא הפרעה, ללא מחשבות שווא מגובשות שיפוט ותובנה שמורים. ללא מצב פסיכוטי או הפרעה אפקטיבית מג'ורית **(נ/10)**.

גם במהלך בדיקתו על ידי עורך חוות הדעת לא היה הנאשם במצב פסיכוטי. חשיבתו הייתה מאורגנת ללא מחשבות שווא ובוחן המציאות היה תקין.

על אף מצבו הנפשי התקין שעות ספורות לאחר האירוע והעדר מחלת נפש פעילה, קבע עורך חוות הדעת כי לאור גרסתו של הנאשם בפניו ולפיה ביום ביצוע העבירה שמה כמות גדולה של כדורי קונצרט היה מבולבל, חשב שכולם נגדו ו"אכל הזיות", אינו זוכר כמעט דבר מהאירוע ואינו יכול להסביר מדוע התנהג כך.

כמו גם חקירתו כ- 3 שעות לאחר האירוע בו דיבר לא לעניין, היה מבולבל והיו הפרעות במהלך החשיבה ואף דיבר עם דמות דמיונית במהלכה, הרי שבמהלך האירוע ומספר שעות לאחר מכן היה במצב פסיכוטי פעיל שהתבטא בהפרעות חשיבה ותפיסה. מצב אשר חלף עד הגיע הנאשם לבדיקה בחדר מיון בבית החולים "ברזילי".

12. אין מחלוקת בין הצדדים כי הנאשם נטל מספר רב של כדורי קונצרט טרם קרות האירוע ובשל כך היה במצב בלבול מסוים ואף התנהג באופן מוזר.

כאמור, גדר המחלוקת בין הצדדים היא האם הדבר עולה כדי מצב פסיכוטי שלא אפשר לו להבין את מעשיו ו/או את הפסול שבהם.

13. עיון בראיות שהוגשו בפני מעלה כי שוטרים שבאו עם הנאשם במגע מיד בתום האירוע ציינו כי הנאשם לא דיבר לעניין ואף דיבר עם בחורה דמיונית בשם קרן תוך כדי שהוא צורח **(ת/7 - דו"ח פעולה של השוטר יגאל בוחניק, ת/6 דו"ח מעצר)**.

גם בחקירתו מציין החוקר כי הנאשם "מדבר לא לעניין" **(ת/1 שורה 2 וכן שורה 91)**, תוך כדי החקירה צועק "קרן" ואף מדבר איתה **(ת/1 שורה 50)**.

מהמצוין לעיל עולה כי הנאשם אכן היה במצב נפשי רעוע, בו לא יצר קשר הגיוני עם הסביבה ואף דיבר עם דמות דמיונית (קרן החברה) מיד בתום האירוע ובמהלך חקירתו.

גם התנהגותו - כניסה לבית המתלונן תוך טענה כי המשטרה רודפת אחריו - עולה בקנה אחד עם חוות הדעת הפסיכיאטרית.

מאידך גיסא, בחקירתו ענה באופן מפורט על שאלות הקשורות למצבו האישי כגון כתובת, תעסוקה, מצב משפחתי, מערכת היחסים עם חברתו ואף ידע לתאר במידה מסוימת את קורות האירועים באותו היום, אם כי נראה כי לפחות בחלק מהתיאור עירב אף תיאור של אירוע נוסף שקרה שעות לפני האירוע (ת/1 שורות 32-49).

בחקירתו הנגדית בבית המשפט מחד גיסא טען כי איננו זוכר את האירוע וכי לא ידע מה עשה במהלך האירוע בשל מצבו (עמוד 6 שורה 22) אך מאידך גיסא, מסר גרסה לקורות האירועים.

כך לדוגמה סיפר כי "שוטרים יש מאחורי הדלת ואני לא יכול לפתוח את הדלת כי המפתח שבור ואז אמרתי לשוטר אני יוצא דרך השכן ואז כבר השתגעתי...יש דברים שאני זוכר ויש דברים שאני לא זוכר.." (עמוד 8 שורה 29 וכן עמוד 9 שורה 18).

בחקירתו במשטרה אף ידע לומר לאילו בתי שכנים נכנס וכאשר נשאל בחקירתו האם הוא יודע שאסור לו להיכנס ללא רשות הבעלים השיב הנאשם "זה היה באישור" (ת/1 שורה 47).

14. מהמקובץ לעיל עולה כי היה הנאשם היה תחת השפעת חומר מסמם אחר (כמות גדולה של כדורי קונצרט) ועקב כך היה חסר יכולת להבין את אשר הוא עושה.

על אף יכולתו של הנאשם לתאר באופן חלקי את המעשה ולשתף פעולה באופן חלקי עם הליך החקירה, הרי שבשעת האירוע עצמו נהג באופן חסר שליטה, תוך שהוא מונע מתחושת רדיפה, תוך התנהגות שנבעה מהפרעות בחשיבה ותפיסה.

מסקנתי זו נובעת הן ממסקנתו של עורך חוות הדעת הפסיכיאטרית (נ/11) והן מאופן התנהגותו של הנאשם במהלך האירוע, עם הגעת השוטרים ובמהלך חקירתו במשטרה. זאת ועוד, גם חלקי האירוע שכן היה יכול לתאר בחקירתו במשטרה ובבית המשפט אינם מתאימים באופן מלא לפרטי האירוע כפי שעולים מדוחות הפעולה של השוטרים ומעדויות עדי התביעה ומעידים על הבנה חלקית ומבולבלת של המצב.

15. על אף קביעתי לעיל, סבורני כי לעניין עבירת ההיזק לרכוש במזיד הנאשם איננו חוסה תחת הגנת השכרות ואנמק.

16. כאמור, הגנת השכרות איננה חלה בעבירות מודעות ככל שהנאשם נכנס למצב השכרות בהתנהגותו הנשלטת ומדעת.

17. כעולה מגרסת הנאשם, הוא נטל את כמות הכדורים כדי להירגע אך "לקחתי יותר מידי" (עמוד 17 שורה 15) עוד ציין כי "שתיתי אותם בכוונה" (עמוד 13 שורה 1).

הנאשם בחקירתו הבהיר כי בעבר כאשר ביקש להירגע היה נוטל שניים שלושה כדורים והדבר היה מרגיעו אלא שבמקרה זה נטל כמות גדולה בהרבה, 15, 16 כדורים (עמוד 9 שורה 29 וכן עמוד 10 שורות 1-3).

מדוחות פעולה שהוגשו לעיוני עולה כי משטרת ישראל לא פעם ביקרה בביתו של הנאשם בשל אירועים שונים ומשונים ובכל הפעמים התרשמו מאדם שאיננו שנוהג באופן מותאם לסיטואציה.

מדו"ח פעולה של השוטר קמנסקי ולרי (נ/1) עולה כי באירוע מיום 21/8/16 הגיעו שוטרים לדירת הנאשם, פרצו לדירתו לאחר שסירב לפתוח הדלת בטענה כי לא מצליח לפתוח הדלת כי המפתח שבור. במהלך האירוע, בו התנהג הנאשם באופן מוזר והיה במצב של הזנחה, טען בפני השוטר כי לקח הרבה כדורים.

18. כשאלה פני הדברים, הרי שהנאשם נכנס למצב השכרות מתוך מודעות שכן בעבר ידע לומר כי 3, 4 כדורים הצליחו להרגיעו אך בחר לקחת כמות גדולה יותר של כדורים, כשבאירוע אחד לפחות נהג באופן מוזר כאשר נטל כמות גדולה יותר של כדורים.

19. במצב דברים זה, בשים לב להוראת סעיף 34ט(ב) לחוק העונשין הרי שהנאשם פעל בשעת המעשה מתוך מחשבה פלילית.

20. שונים הם הדברים לעניין עבירת הסגת הגבול שהינה עבירה הדורשת יסוד נפשי של כוונה. בהתאם להלכת קאדריה, הסייג האמור איננו חל על עבירות מטרה.

21. סוף דבר הנני מזכה הנאשם מכוח הגנת השכרות מעבירות הסגת הגבול ומרשיעה אותו בביצוע עבירת היזק לרכוש במזיד כמפורט בעובדה 1 לכתב האישום.

ניתנה והודעה היום י"א אייר תשע"ז, 07/05/2017 במעמד הנוכחים.

טל לחיאני שהם, שופטת

[פרוטוקול הושמט]

עמוד 6

גזר דין

הנאשם נמצא אשם לאחר שמיעת ראיות בביצוע עבירה של היזק לרכוש במזיד בכך שעת ניסה להיכנס לבית שכונו שבר באמצעות פטיש את השלבים בתריס החלון של השכן.

ב"כ הנאשם לאור עברו הפלילי המכביד ומאסר מותנה שלא הרתיע את הנאשם מביצוע עבירות נוספות, עתר להפעיל את המאסר המותנה לצד ענישה נלווית.

בא כוחו עתר להסתפק בהארכת התנאי זאת לאור הנזק המינורי שנגרם וכן מצבו הנפשי בעת ביצוע העבירה.

בקביעת המתחם העונש ההולם, סבורני כי הערך החברתי שנפגע הינו שמירה על רכוש קורבן העבירה.

סבורני כי מידת הפגיעה בערך המוגן במקרה זה הינה ברף הבינוני שכן מחד גיסא אמנם נגרם נזק מינורי אך מאידך גיסא ניתן היה להתרשם כי מדובר בארוע שהשפיע על קורבן העבירה.

עיון בפסקי דין במקרים דומים (ראה ת"פ 58390-03-14) מעלה כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר מותנה למספר חודשי מאסר.

בקביעת העונש במסגרת המתחם יש לקחת בחשבון את העובדה כי על אף שנוהלו הוכחות, למעשה הנאשם במהלך עדותו הבהיר כי הוא לוקח אחריות על מעשיו ומבקש אף לפצות את שכניו.

עוד עולה כי בעת ביצוע העבירה מצבו הנפשי של הנאשם היה מורכב והדברים פורטו בהכרעת הדין.

יחד עם זאת לא ניתן להתעלם מעברו הפלילי המכביד וממאסר מותנה שהיה תלוי ועומד כנגד הנאשם שלא הרתיע אותו מלשוב ולבצע עבירות.

בשקלי כלל השיקולים סבורני כי על אף העובדה שכלל יש להפעיל מאסרים מותנים, במקרה זה ישנן נסיבות המצדיקות הארכת התנאי והטלת ענישה ברף התחתון של הענישה.

כאמור, מדובר בארוע בו ההיזק היה בסופו של יום מינורי בהחלט שבוצע כאשר הנאשם היה שרוי במצב נפשי לא פשוט.

סוף דבר הנני גוזרת דינו כדלקמן:

1. מאריכה מאסר מותנה בן 3 חודשים מת"פ 33365-09-13 זאת למשך שנתיים נוספים.

2. הנאשם ישלם פיצוי למתלונן (ע"ת 1) על סך 750 ₪.

הפיצוי ילקח מכספי הפיקדון בתיק המ"ת הקשור והיתרה תושב למפקיד ככל שלא קיימת מניעה חוקית לעשות כן.

3. הנאשם יחתום על התחייבות על סך 1,500 ₪ להימנע במשך שנתיים מביצוע עבירה לפי סעיף 452 לחוק העונשין.

לא תחתם ההתחייבות יאסר הנאשם למשך 7 ימים.

זכות ערעור כחוק.

ניתנה והודעה היום י"א אייר תשע"ז, 07/05/2017 במעמד הנוכחים.

טל לחיאני שהם, שופטת